

Artikla	Löytyykö vastinetta henkilötietolaista?	Ehdotetut toimenpiteet
<p>15 artikla - Rekisteröidyn oikeus saada pääsy tietoihin</p> <p>1. <i>Rekisteröidyillä on oikeus saada rekisterinpitäjältä vahvistus siitä, että häntä koskevia henkilötietoja käsitellään tai että niitä ei käsitellä, ja jos näitä henkilötietoja käsitellään, oikeus saada pääsy henkilötietoihin sekä seuraavat tiedot:</i></p> <p><u>a) käsittelyn tarkoitukset;</u> <u>b) kyseessä olevat henkilötietoryhmät;</u> <u>c) vastaanottajat tai vastaanottajaryhmät, erityisesti kolmansissa maissa olevat vastaanottajat tai kansainväliset järjestöt, joille henkilötietoja on luovutettu tai on tarkoitus luovuttaa;</u> <i>d) mahdollisuuksien mukaan henkilötietojen suunniteltu säilytysaika tai jos se ei ole mahdollista, tämän ajan määrittämiskriteerit;</i> <i>e) rekisteröidyn oikeus pyytää rekisterinpitäjältä häntä itseään koskevien henkilötietojen oikaisemista tai poistamista taikka henkilötietojen käsittelyn rajoittamista tai vastustaa tällaista käsittelyä;</i> <i>f) oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle;</i> <i>g) jos henkilötietoja ei kerätä rekisteröidyltä, kaikki tietojen alkuperästä käytettävissä olevat tiedot;</i> <i>h) automaattisen päätöksenteon, muun muassa 22 artiklan 1 ja 4 kohdassa tarkoitetun profiloinnin olemassaolo, sekä ainakin näissä tapauksissa merkitykselliset tiedot käsittelyyn liittyvästä logiikasta samoin kuin kyseisen käsittelyn merkittävyys ja mahdolliset seuraukset rekisteröidylle.</i></p>	<p>(26 § Tarkastusoikeus)</p> <p>27 § Tarkastusoikeuden rajoitukset</p> <p><u>Edellä 26 §:ssä tarkoitettua tarkastusoikeutta ei ole, jos:</u></p> <p>1) tiedon antaminen saattaisi vahingoittaa valtion turvallisuutta, puolustusta tai yleistä järjestystä ja turvallisuutta taikka haitata rikosten ehkäisemistä tai selvittämistä;</p> <p>2) tiedon antamisesta saattaisi aiheutua vakavaa vaaraa rekisteröidyn terveydelle tai hoidolle taikka jonkun muun oikeuksille;</p> <p><u>3) rekisterissä olevia henkilötietoja käytetään yksinomaan historiallista tai tieteellistä tutkimusta taikka tilastointia varten; tai</u></p> <p>4) rekisterissä olevia henkilötietoja käytetään valvonta- ja tarkastustehtävissä ja tiedon antamatta jättäminen on välttämätöntä Suomen tai Euroopan unionin tärkeän taloudellisen tai rahoituskellisen edun turvaamiseksi.</p>	<p>Rekisteröidyn tarkastusoikeuden rajoittamista henkilötietolain 27 §:n 1 momentin 3 mukaisella tavalla silloin, kun henkilötietoja käsitellään ainoastaan historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastojen laatimista varten, on pidetty mahdollisena tietosuojadirektiivin 13 artiklan 2 kohdan nojalla. Kyseisen kohdan mukaan ” [O]ttaen huomioon asianmukaiset oikeudelliset takeet, erityisesti sen, että tietoja ei käytetä tiettyä rekisteröityä koskevien toimenpiteiden toteuttamiseen tai päätösten tekemiseen, jäsenvaltiot voivat, milloin siitä ei ilmeisesti aiheudu vaaraa yksityisyydelle, lainsäädännöllä rajoittaa 12 artiklassa säädettyjä oikeuksia, jos tietoja käsitellään ainoastaan tieteellisessä tarkoituksessa tai säilytetään henkilötietojen muodossa ainoastaan niin kauan, kuin on tarpeen tilastojen luomiseksi.”</p> <p>Osa 15 artiklassa mainituista tiedoista on kuitenkin nykyisen lainsäädännön nojalla annettava rekisteröidylle esim. henkilötietolain 10 §:n mukaisessa rekisteriselosteessa. 15 artiklassa (ks. vasemmanpuoleinen sarake) on</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>alleviivattu</u> ne tiedot, jotka on henkilötietolain mukaan annettava rekisteriselosteessa (joka on pidettävä jokaisen saatavilla), - lihavoitu ne tiedot, jotka on annettava henkilötietolain 24 §:n sisältämän informointivelvollisuuden nojalla, - kursivoitu ne tiedot, joita nykyään tieteellisen tutkimusrekisterinpitäjän ei nykyislainsäädännön valossa lähtökohtaisesti ole pakko antaa. <p>Henkilötietolain 27 §:n mukainen lähtökohta tulisi pitkälti säilyttää, jotta ei vaaranneta tieteellisen tutkimuksen vapautta tai merkittävästi hankaloiteta tieteellisen tutkimuksen tekemistä, eli kansallisesti lienee perusteltua säätää poikkeuksesta 15 artiklan osalta. Toisaalta myös rekisteröidyn tiedollista itsemääräämisoikeutta on kunnioitettava, ja tiedonsaantioikeutta ei tulisi myöskään rajoittaa enempää kuin henkilötietolaissa on rajoitettu.</p> <p>Oikeus tarkastaa itseään koskevat tiedot olisi perusteltua sulkea tieteellisen tutkimuksen osalta siksi, että tällainen puuttuminen tutkimusaineistoon saattaisi haitata tieteellistä tutkimusta ja sen edellytyksiä. Lisäksi tietojen antaminen niistä tiedoista, joita rekisteröidystä käsitellään, saattaisi aiheuttaa kohtuuttoman taakan tutkimusrekisterinpitäjälle, koska tietojen koostaminen voi olla vaikeaa tai jopa mahdotonta (jos esim. tiedot on pseudonymisoitu tai jos aineisto on hyvin laaja). Erytislainsäädännössä taas voitaisiin (ja usein olisikin perusteltua) säätää täydentävästi</p>

LIITE (Tieteellinen tutkimus)

<p>2. <u>Jos henkilötietoja siirretään kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle, rekisteröidyllä on oikeus saada ilmoitus 46 artiklassa tarkoitetuista siirtoa koskevista asianmukaisista suojoitoista.</u></p> <p>3. <i>Rekisterinpitäjän on toimitettava jäljennös käsiteltävistä henkilötiedoista. Jos rekisteröity pyytää useampia jäljennöksiä, rekisterinpitäjä voi periä niistä hallinnollisiin kustannuksiin perustuvan kohtuullisen maksun. Jos rekisteröity esittää pyynnön sähköisesti, tiedot on toimitettava yleisesti käytetyssä sähköisessä muodossa, paitsi jos rekisteröity toisin pyytää.</i></p> <p>4. Oikeus saada 3 kohdassa tarkoitettu jäljennös ei saa vaikuttaa haitallisesti muiden oikeuksiin ja vapauksiin.</p>	<p><u>Jos vain osa rekisteröityä koskevista tiedoista on sellaisia, että ne 1 momentin mukaan jäävät tarkastusoikeuden ulkopuolelle, rekisteröidyllä on oikeus saada tietää muut hänestä talletetut tiedot.</u></p>	<p>rekisteröidyn tarkastusoikeudesta (esim. biopankkilain 39 §).</p> <p>Rekisteröidyn oikeuksia turvaa se, että hän voi joka tapauksessa saattaa asian valvontaviranomaisen käsiteltäväksi, jos hän epäilee henkilötietoja käsiteltävän tietosuoja-asetuksen (ja mahdollisesti soveltuvan kansallisen lainsäädännön) vastaisesti.</p> <p>Rekisteröidyn tiedonsaantioikeuden turvaamiseksi olisi syytä edellyttää, että henkilötietojen käsittelystä tieteellistä tutkimusta varten tulisi tutkimuskohtaisesti laatia tietosuoja-asetuksen 30 artiklan mukainen seloste, joka on hyvin pitkälti samankaltainen kuin henkilötietolain 10 §:n mukainen rekisteriseloste. Seloste tulisi pitää jokaisen saatavilla, toisin kuin muu osa tutkimussuunnitelmasta, joka ei lähtökohtaisesti ole julkinen. Velvollisuuden säätäminen on perusteltua siksi, että 15 artiklasta poikettaisiin ja koska ei ole todennäköistä, että tutkimusrekisterinpitäjän tulisi muutoin aina laatia tietosuoja-asetuksen 30 artiklan mukainen seloste (ks. 30(5) artikla). Velvollisuus olisi perusteltu myös siksi, että tietosuoja-asetuksen 14 artiklan mukaista informointivelvollisuutta ei käytännössä voitaisi useinkaan tieteellisen tutkimuksen osalta toteuttaa (ks. artikla 14(5)(b)). Siltä osin kun tiedot kerätään rekisteröidyltä, soveltuisi tietosuoja-asetuksen 13 artikla, josta ei ole mahdollista kansallisesti poiketa.</p> <p>Ehdotus: Säädetään poikkeuksesta 15 artiklaan, mutta säädetään velvollisuus laatia osana tutkimussuunnitelmaa ja pitää saatavilla seloste tieteelliseen tutkimukseen liittyvistä käsittelytoimista.</p>
<p>16 artikla - Oikeus tietojen oikaisemiseen</p> <p>Rekisteröidyllä on oikeus vaatia, että rekisterinpitäjä oikaisee ilman aiheutonta viivytystä rekisteröityä koskevat epätarkat ja virheelliset henkilötiedot. Ottaen huomioon tarkoitukset, joihin tietoja käsiteltiin, rekisteröidyllä on oikeus saada puutteelliset henkilötiedot täydennettyä, muun muassa toimittamalla lisäselvitys.</p>	<p>29 §:ssä säädetään tiedon korjaamisesta, ei poikkeuksia.</p>	<p>Oikeuden käyttäminen linkittyy olennaisesti siihen, onko rekisteröidyllä ylipäätään pääsy tietoihinsa (ks. 15 artiklan kohdalla esitetty) ja se tulee ratkaista, kun kysymys tarkastusoikeuden mahdollisesta rajoittamisesta on ratkaistu. Jos tarkastusoikeutta ei ole, ei myöskään voi olla oikeutta tietojen oikaisemiseen, jolloin tulisi säätää poikkeus 16 artiklasta.</p> <p>Ehdotus: Säädetään poikkeuksesta.</p>

<p>18 artikla - Oikeus käsittelyn rajoittamiseen</p> <p>1. Rekisteröidyllä on oikeus siihen, että rekisterinpitäjä rajoittaa käsittelyä, jos kyseessä on yksi seuraavista:</p> <p>a) rekisteröity kiistää henkilötietojen paikkansapitävyyden, jolloin käsittelyä rajoitetaan ajaksi, jonka kuluessa rekisterinpitäjä voi varmistaa niiden paikkansapitävyyden;</p> <p>b) käsittely on lainvastaista ja rekisteröity vastustaa henkilötietojen poistamista ja vaatii sen sijaan niiden käytön rajoittamista;</p> <p>c) rekisterinpitäjä ei enää tarvitse kyseisiä henkilötietoja käsittelyn tarkoituksiin, mutta rekisteröity tarvitsee niitä oikeudellisen vaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi;</p> <p>d) rekisteröity on vastustanut henkilötietojen käsittelyä 21 artiklan 1 kohdan nojalla odottaessa sen todentamista, syrjäyttävätkö rekisterinpitäjän oikeudet perusteet rekisteröidyn perusteet.</p> <p>2. Jos käsittelyä on rajoitettu 1 kohdan nojalla, näitä henkilötietoja saa säilyttämistä lukuun ottamatta, käsitellä ainoastaan rekisteröidyn suostumuksella taikka oikeudellisen vaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi tahi toisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön oikeuksien suojaamiseksi tai tärkeää unionin tai jäsenvaltion yleistä etua koskevista syistä.</p> <p>3. Jos rekisteröity on saanut käsittelyn rajoitetuksi 1 kohdan nojalla, rekisterinpitäjän on tehtävä rekisteröidylle ilmoitus, ennen kuin käsittelyä koskeva rajoitus poistetaan.</p>	<p>Ei (30 §:n mukainen kielto-oikeus ei koske tieteellistä tutkimusta).</p>	<p>Oikeuden käyttäminen linkittyy olennaisesti siihen, onko rekisteröidyllä ylipäätään pääsy tietoihinsa (ks. 15 artiklan kohdalla esitetty) ja se tulee ratkaista, kun kysymys tarkastusoikeuden mahdollisesta rajoittamisesta on ratkaistu. Jos tarkastusoikeutta ei ole, ei myöskään voi olla oikeutta tietojen käsittelyn rajoittamiseen, jolloin tulisi säätää poikkeus 18 artiklasta.</p> <p>Ehdotus: Säädetään poikkeuksesta.</p>
---	---	--

<p>21 artikla - Vastustamisoikeus</p> <p>1. Rekisteröidyllä on oikeus henkilökohtaiseen erityiseen tilanteeseensa liittyvällä perusteella milloin tahansa vastustaa häntä koskevien henkilötietojen käsittelyä, joka perustuu 6 artiklan 1 kohdan e tai f alakohtaan, kuten näihin säännöksiin perustuvaa profilointia. Rekisterinpitäjä ei saa enää käsitellä henkilötietoja, paitsi jos rekisterinpitäjä voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää rekisteröidyn edut, oikeudet ja vapaudet tai jos se on tarpeen oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi.</p> <p>2. Jos henkilötietoja käsitellään suoramarkkinointia varten, rekisteröidyllä on oikeus milloin tahansa vastustaa häntä koskevien henkilötietojen käsittelyä tällaista markkinointia varten, mukaan lukien profilointia silloin kun se liittyy tällaiseen suoramarkkinointiin.</p> <p>3. Jos rekisteröity vastustaa henkilötietojen käsittelyä suoramarkkinointia varten, niitä ei saa enää käsitellä tähän tarkoitukseen.</p> <p>4. Viimeistään silloin, kun rekisteröityyn ollaan yhteydessä ensimmäisen kerran, 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu oikeus on nimenomaisesti saatettava rekisteröidyn tietoon ja esitettävä selkeästi ja muusta tiedotuksesta erillään.</p> <p>5. Tietoyhteiskunnan palvelujen käyttämisen yhteydessä ja sen estämättä, mitä direktiivissä 2002/58/EY määrätään, rekisteröity voi käyttää vastustamisoikeuttaan automaattisesti teknisiä ominaisuuksia hyödyntäen.</p> <p>6. Jos henkilötietoja käsitellään tieteellisiä tai historiallisia tutkimustarkoituksia tai tilastollisia tarkoituksia varten 89 artiklan 1 kohdan mukaisesti, rekisteröidyllä on oikeus henkilökohtaiseen tilanteeseensa liittyvällä</p>	<p>Ei</p>	<p>Oikeuden käyttäminen linkittyy olennaisesti siihen, onko rekisteröidyllä ylipäätään pääsy tietoihinsa (ks. 15 artiklan kohdalla esitetty) ja se tulee ratkaista, kun kysymys tarkastusoikeuden mahdollisesta rajoittamisesta on ratkaistu. Jos tarkastusoikeutta ei ole, ei myöskään voi olla oikeutta tietojen käsittelyn vastustamiseen.</p> <p>Kuitenkin ilman poikkeustakin 21 artiklan 6 kohdan mukaan rekisteröidyllä ei ole vastustamisoikeutta silloin kun tietoja käsitellään tieteellisiä tutkimustarkoituksia varten ja käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi.</p> <p>Ehdotus: Säädetään poikkeuksesta.</p>
---	-----------	---

perusteella vastustaa häntä itseään koskevien henkilötietojen käsittelyä, paitsi jos käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi.

LIITE (Tieteellinen tutkimus)